SMALKIŲ (CO) DETEKTORIUS

EL HOME CD-50B8 · NAUDOJIMO INSTRUKCIJA

Smalkių detektorius CD-50B8 skirtas nuolat stebėti anglies monoksido (smalkių) buvimą ore. Jis montuojamas uždarose patalpose, kuriose gali susidaryti pavojinga anglies monoksido koncentracija. Papildomų prietaisų nereikia – detektorius nedidelis, viename korpuse. Jame naudojamas pažangus elektrocheminis jutiklis ir elektroninė valdymo sistema, užtikrinantys didelį jautrumą esant mažoms srovės sąnaudoms. Aptikęs pavojingą anglies monoksido koncentraciją, detektorius per nustatytą laiką įjungia garsinį ir šviesinį signalą.

BENDROSIOS SAUGAUS NAUDOJIMO TAISYKLĖS

Prieš montuodami, jungdami ir naudodami prietaisą atidžiai perskaitykite šią naudojimo instrukciją. Jei kiltų neaiškumų, kreipkitės į pardavėją. Prietaisą galima sumontuoti ir paleisti savarankiškai, naudojant tinkamus įrankius, tačiau rekomenduojama, kad montavimą atliktų kvalifikuotas specialistas. Gamintojas neatsako už žalą, atsiradusią dėl netinkamo montavimo ar naudojimo, savarankiško remonto ar pakeitimų.

Atminkite:

- naudokite prietaisą tik pagal paskirtį, saugokite jį nuo drėgmės ir ugnies;
- nemeskite į ugnį, nedaužykite, nespauskite ir saugokite nuo mechaninių pažeidimų;
- nevalykite prietaiso vandeniu, tirpikliais ar kitomis cheminėmis medžiagomis;
- korpusą valykite tik atjungę maitinimą; galima naudoti drėgną šluostę, bet po to palaukite, kol korpusas visiškai išdžius;
- patys neremontuokite ir nekeiskite prietaiso konstrukcijos.

KĄ DARYTI SUSKAMBUS PAVOJAUS SIGNALUI

1. Užsukite dujų tiekimą ir išjunkite / užgesinkite krosnį ar katilą. Neikite į pavojingas patalpas, kol jų nepatikrins atitinkamos tarnybos, kol jos nebus išvėdintos ir detektorius negrįš į įprastą veikimo režimą.
2. Nedelsdami atidarykite langus bei duris ir išeikite iš pavojingos patalpos. Patikrinkite, ar joje neliko žmonių.
3. Kvieskite pagalbą – **bendrasis pagalbos telefonas 112** – arba kvalifikuotą šildymo ar dujinių prietaisų servisą, kad būtų nustatytas ir pašalintas pavojaus šaltinis.

SVARBU

- Smalkių detektorius sukurtas tik anglies monoksidui (smalkėms) aptikti. Jis neaptinka ugnies, dūmų ar kitų dujų.
- Detektorius skirtas naudoti patalpų viduje, buityje.
- Prietaisas nepakeičia tinkamo kuro deginimo prietaisų įrengimo, naudojimo ir priežiūros, įskaitant tinkamas ventiliacijos ir oro tiekimo sistemas.
- Prietaisas apsaugo nuo žalingo anglies monoksido poveikio, tačiau negali visiškai apsaugoti ypatingos sveikatos būklės žmonių ir neapsaugo nuo lėtinio smalkių poveikio. Kilus abejonių, pasitarkite su gydytoju.

www.dumudetektoriai.eu

ATSARGUMO PRIEMONĖS IR PRIEŽIŪRA

- Saugokite, kad dulkės ar nešvarumai neužkimštų oro angų korpuse.
- Nestatykite prietaiso labai drėgnose, dulkėtose vietose ar ten, kur temperatūra viršija leistiną darbo intervalą.
- Nedažykite prietaiso. Dažydami patalpos sienas, perkelkite detektorių į kitą patalpą, o nudažytoms sienoms išdžiūvus vėl jį grąžinkite.
- Nestatykite prietaiso prie langų, durų ar ventiliatorių, kur galimai nutekančios dujos greitai išsisklaido.
- Bent kartą per mėnesį patikrinkite detektorių testavimo mygtuku.
- Valydami prietaisą išimkite baterijas. Skysčių nenaudokite – valykite sausu šepetėliu arba dulkių siurbliu.
- Reguliariai, pvz., kartą per mėnesį, išvalykite dulkes iš oro angų.
- Draudžiama atidaryti korpusą ir remontuoti prietaisą savarankiškai – tai gali sugadinti prietaisą ir panaikina garantiją.
- Laikykite prietaisą sausoje ir tamsioje vietoje. Transportuodami saugokite nuo mechaninių pažeidimų (nemėtykite pakuotės). Nesilaikant šių nurodymų, gali sutrumpėti prietaiso tarnavimo laikas.
- Detektoriaus veikimui trumpuoju ar ilguoju laikotarpiu gali pakenkti garai ar dujos, pvz., iš valiklių, lakų, dažų, gaminant maistą, bet kokių aerozolių.

PAPILDOMA INFORMACIJA KEMPERIŲ IR NAMELIŲ ANT RATŲ SAVININKAMS

- Galimi anglies monoksido šaltiniai: patalpų šildymas ar maisto gaminimas propano-butano prietaisais, kepimas ant grilio viduje ar prie priekabos durų.
- Atsargumo priemonės: prižiūrėkite kuro deginimo prietaisus, dūmtakius ir ventiliacijos kanalus, reguliariai (pvz., kasmet) juos tikrinkite. Patikras turi atlikti kvalifikuoti specialistai. Žinokite galimus anglies monoksido šaltinius ir apsinuodijimo požymius. Įtarę apsinuodijimą, išeikite į gryną orą ir kvieskite pagalbą.

MONTAVIMO VIETOS PASIRINKIMAS

Detektorių CD-50B8 montuokite uždaroje patalpoje, kurioje pavojinga anglies monoksido koncentracija labiausiai tikėtina. Rinkdamiesi vietą įsitikinkite, kad pavojaus signalas bus gerai girdimas ir kitose pastato patalpose.

Smalkių detektorius montuojamas maždaug žmogaus galvos aukštyje: pvz., miegamajame – apie 0,7 m, svetainėje – apie 1,5–1,8 m nuo grindų.

Negyva zona – tai kiekvienoje patalpoje esanti erdvė maždaug 20 cm atstumu nuo lubų. Joje oras nejuda, juda labai silpnai arba per stipriai (pvz., prie ventiliacijos grotelių), todėl negyvoje zonoje smalkių detektoriaus montuoti negalima.

- Gamtinių dujų detektorius – apie 30 cm žemiau lubų.
- Smalkių (CO) detektorius – apie 180 cm nuo grindų (galvos aukštyje).
- Suskystintų dujų (propano-butano, LPG) detektorius – apie 70 cm nuo grindų (pagal gamintojo schemą).

www.dumudetektoriai.eu

- Dūmų detektorius – ant lubų, ne arčiau kaip 50 cm nuo sienos.

Pagal gamintojo schemą „Tinkamas detektorių montavimas“.

BATERIJŲ ĮDĖJIMAS IR KEITIMAS

1. Atskirkite tvirtinimo pagrindą nuo prietaiso korpuso, sukdami jį prieš laikrodžio rodyklę.
2. Įdėkite dvi 1,5 V AAA (LR03) baterijas, laikydamiesi poliškumo ženklų. Įprastų baterijų vidutinė tarnavimo trukmė – apie 1 metai, šarminių – apie 2 metai.
3. Patikrinkite prietaisą paspausdami korpuse esantį mygtuką. Išgirdę pertraukiamus garsus, dar kartą paspauskite mygtuką, kad signalas išsijungtų. Kelių garsų serija reiškia, kad prietaisas veikia tinkamai.

DĖMESIO! Prireikus pakeisti baterijas, nuimkite detektorių, išimkite senas baterijas ir pakartokite aukščiau aprašytą baterijų įdėjimo procedūrą.

DETEKTORIAUS MONTAVIMAS

Detektorius montuojamas ant sienos. Pirmiausia kaiščiais ir varžtais (yra komplekte) per dvi pagrindo skyles prisukite tvirtinimo pagrindą prie sienos. Tada uždėkite korpusą – du korpuso kabliukus įstatykite į dvi atitinkamo dydžio pailgas pagrindo angas ir pasukite korpusą pagal laikrodžio rodyklę.

VEIKIMO PRINCIPAS

Budėjimo režimu vidinis jutiklis nuolat matuoja anglies monoksido (smalkių) koncentraciją aplinkos ore. Aptikus pavojingą koncentraciją, ima mirksėti raudonas šviesos diodas „Alarm“, o garsiakalbis kas 0,5 s skleidžia 4 garsų seriją.

Kalibravimas. Įdėjus baterijas, prietaisui reikia laiko susikalibruoti. Žalias šviesos diodas „Zasilanie“ (maitinimas) ima mirksėti maždaug kas 1 s, prasideda jutiklio įšilimas, trunkantis 120 sekundžių. Po to prietaisas pradeda veikti įprastu režimu.

Įprastas veikimas. Kai anglies monoksido nėra, žalias diodas sumirksi maždaug kas 50 sekundžių – tai reiškia, kad prietaisas veikia tinkamai.

Tikrinimas. Norėdami įsitikinti, kad prietaisas veikia, paspauskite mygtuką „Test“. Turi pasigirsti trumpų garsų serija, testo metu užsidega žalias diodas „Zasilanie“ ir geltonas diodas „Awaria“ (gedimas), o raudonas diodas „Alarm“ mirksi. Jei detektorius reaguoja kitaip, jis sugedęs – nedelsdami perduokite jį į gamintojo servisą.

Pavojingos koncentracijos aptikimas. Detektorius įjungia šviesinį signalą (mirksi raudonas diodas „Alarm“) ir garsinį signalą (4 garsų serija maždaug kas 0,5 s).

Signalo nutildymas. Pavojaus metu paspaudus mygtuką „Test“, garsinis signalas išjungiamas maždaug 5 minutėms. Po to prietaisas automatiškai vėl įjungia garsinį signalą (jei pavojinga koncentracija išlieka) arba grįžta į budėjimo režimą (jei koncentracija sumažėjo iki saugaus lygio).

DĖMESIO! Signalo nutildymo funkciją naudokite tik matydami detektorių. Kilus bet kokių abejonių dėl pavojaus signalo priežasties, laikykite, kad ore yra pavojinga anglies monoksido koncentracija, ir nedelsdami išeikite iš patalpos.

Atminties funkcija. Jei detektorius aptiko pavojingą koncentraciją, o vėliau ji sumažėjo žemiau aptikimo ribos, įvykis įrašomas į atmintį. Apie buvusį pavojų prietaisas praneša dviem trumpais garsais maždaug kas 20 s ir dviem raudono diodo „Alarm“ blyksniais. Norėdami išvalyti atmintį,

paspauskite mygtuką „Test“.

Senkančios baterijos signalas. Senkant baterijoms, garsiakalbis skleidžia 1 trumpą garsą, o geltonas diodas „Awaria“ mirksi kas 40 sekundžių. Nedelsdami pakeiskite baterijas naujomis.

Jutiklio gedimas. Sugedus anglies monoksido jutikliui, kas 30 sekundžių pasigirsta garsas ir sumirksi geltonas diodas „Awaria“.

Jutiklio tarnavimo pabaiga. Kas 60 sekundžių vienu metu pasigirsta trys garsai ir tris kartus sumirksi geltonas diodas. Tai reiškia, kad detektorius nebeapsaugo nuo pavojingos anglies monoksido koncentracijos ir jį reikia pakeisti nauju.

ANGLIES MONOKSIDAS IR JO POVEIKIS

Anglies monoksidas (smalkės) – bespalvės ir bekvapės dujos, kurių žmogus pats beveik negali pajusti. Mokslinių tyrimų duomenimis, apsinuodijimo pavojus daugiausia priklauso nuo anglies monoksido koncentracijos ore, buvimo tokioje aplinkoje trukmės ir fizinio aktyvumo bei individualių organizmo savybių. Anglies monoksidas iš įkvepiamo oro patenka į kraują ir susidaro vadinamasis karboksihemoglobinas, kuris mažina kraujo gebėjimą pernešti deguonį, todėl organams ir audiniams ima trūkti deguonies.

Karboksihemoglobino kiekis kraujyje	Požymiai
< 4 %	**požymių nėra**
4–8 %	**pirmieji žalingo poveikio požymiai (klaidos atliekant testus)**
8–10 %	**ryškesnės klaidos atliekant testus**
10–20 %	**spaudimo jausmas, lengvas galvos skausmas, odos kraujagyslių išsiplėtimas**
20–30 %	**galvos skausmas, tvinkčiojimas smilkiniuose**
30–40 %	**stiprus galvos skausmas, silpnumas, svaigulys, tamsa akyse, pykinimas, vėmimas, kolapsas**
40–50 %	**kaip aukščiau, didesnė kolapso rizika, širdies veiklos sutrikimai**
50–60 %	**širdies veiklos sutrikimai, padažnėjęs pulsas ir kvėpavimas, koma su traukuliais, Cheyne-Stokes kvėpavimas**
60–70 %	**koma su traukuliais, sutrikusi širdies veikla ir kvėpavimas, galima mirtis**
70–80 %	**silpnas pulsas, sulėtėjęs kvėpavimas, kvėpavimo paralyžius ir mirtis**

Smalkių detektorius gamykloje sukalibruotas taip, kad pavojaus signalas suskambėtų dar prieš pasireiškiant bet kokiems apsinuodijimo požymiams (t. y. prieš karboksihemoglobino kiekiui kraujyje pasiekiant 4 %). Todėl žmogus turi laiko be jokių pasekmių atlikti veiksmus, aprašytus skyriuje „Ką daryti suskambus pavojaus signalui“.

www.dumudetektoriai.eu

Kadangi karboksihemoglobino kiekį kraujyje galima nustatyti tik laboratorijoje, apsinuodijimo požymiai vertinami pagal anglies monoksido koncentraciją ore (ppm – anglies monoksido molekulių skaičius milijone oro molekulių) ir jo įkvėpimo trukmę.

CO koncentracija ore / įkvėpimo trukmė	Požymiai
100–200 ppm / 2–3 val.	**lengvas galvos skausmas**
400 ppm / 1 val.	**stiprus galvos skausmas**
800 ppm / 45 min.	**svaigulys, vėmimas, traukuliai; po 2 val. ilgalaikė koma**
1600 ppm / 20 min.	**stiprus galvos skausmas, vėmimas, traukuliai; mirtis po 2 val.**
3200 ppm / 5–10 min.	**labai stiprus galvos skausmas, vėmimas; mirtis po 30 min.**
6400 ppm / 1–2 min.	**galvos skausmas, vėmimas; mirtis greičiau nei per 20 min.**
12 800 ppm / 2–3 įkvėpimai	**sąmonės netekimas; mirtis po 3 min.**

PAVOJAUS SIGNALO SUVEIKIMO LYGIAI

Pavojaus signalo lygiai atitinka standartą EN 50291-1:2018. Lentelėje nurodyta, po kiek laiko detektorius suveikia esant tam tikrai CO koncentracijai.

CO koncentracija (ppm)	Laikas iki pavojaus signalo
30	**ilgiau nei 120 min.**
50	**60–90 min.**
100	**10–40 min.**
300	**greičiau nei per 3 min.**

www.dumudetektoriai.eu

TECHNINIAI DUOMENYS

Aptinkamos dujos	**CO (anglies monoksidas)**
Prietaiso tipas	**B**
Maitinimo įtampa	**3 V DC (2 × AAA LR03 1,5 V)**
Srovės sąnaudos – budėjimas / aliarmas	**≤ 10 µA / ≤ 100 mA**
Darbo temperatūra	**0 °C ... +40 °C**
Leistinas santykinis drėgnis	**15–90 % RH**
Atitiktis	**EN 50291-1:2018**
Pavojaus signalo stiprumas	**> 85 dB / 3 m**
Signalas	**4 trumpų garsų serijos kas 0,5 s ir šviesos diodas**
Jutiklio tipas	**elektrocheminis**
Apsaugos klasė	**IP20**
Matmenys (skersmuo × storis)	**ø 68 × 35 mm**
Masė (neto)	**0,07 kg**

DĖMESIO

Dėl techninių priežasčių (pvz., išsikrovusių baterijų, prietaiso gedimo ir pan.) ir dėl patalpų, kuriose jie naudojami, ypatumų smalkių detektoriai negali visiškai garantuoti, kad smalkės bus aptiktos, – jie tik gerokai padidina tikimybę laiku aptikti pavojingą koncentraciją. Todėl prietaisus reikia tikrinti pagal šią instrukciją, o ventiliacijos, dūmtraukių ir anglies monoksidą galinčių išskirti prietaisų būklę – reguliariai tikrinti.

Vidutinė vidinio anglies monoksido jutiklio tarnavimo trukmė – 3 metai nuo prietaiso pagaminimo datos. Po šio laiko detektoriaus veiksmingumas gali gerokai sumažėti.

Serijos numeris skaitomas taip: S/N: rrWsaNnnnn, kur rr – paskutiniai du pagaminimo metų skaitmenys, W (Week) sa – pagaminimo savaitės numeris, N (Number) nnnn – prietaiso numeris. Pvz., prietaisas S/N: 16W14N0219 pagamintas 2016 m. 14-ą savaitę, t. y. 2016 m. balandžio 4–10 d.

www.dumudetektoriai.eu

SAUGAUS BATERIJŲ NAUDOJIMO NURODYMAI

- Naudokite tik techninėje specifikacijoje nurodytas baterijas.
- Visada dėkite baterijas pagal poliškumą (ženklai + ir −).
- Nenaudokite kartu skirtingų gamintojų ar skirtingos cheminės sudėties baterijų, nemaišykite išsikrovusių baterijų su naujomis.
- Po kiekvieno baterijų pakeitimo patikrinkite, ar prietaisas veikia tinkamai.
- Nebraižykite, nemėtykite ir nekaitinkite baterijų. Pažeista baterija gali ištekėti – tai pavojinga žmonėms ir aplinkai.
- Laikykite baterijas dėžutėje, atokiau nuo metalinių daiktų, sausoje, tamsioje vietoje, saugokite nuo drėgmės ir saulės spindulių.
- Baterijai ištekėjus, kruopščiai nusiplaukite rankas vandeniu ir muilu. Patekus į akis, nedelsdami kreipkitės į gydytoją.
- Nebandykite įkrauti baterijų – įkrauti galima tik akumuliatorius. Įkraunamos baterijos gali perkaisti ir sukelti gaisrą.
- Nemeskite baterijų į ugnį ar šiukšliadėžę – atiduokite jas į specialias surinkimo vietas.
- Laikykite baterijas vaikams ir gyvūnams nepasiekiamoje vietoje.
- Išsikrovusi baterija gali ištekėti, todėl ją nedelsdami išimkite iš prietaiso ir atiduokite į surinkimo vietą.

GARANTIJA

Gaminiui suteikiama 24 mėnesių garantija nuo pirkimo datos. Garantija galioja tik pateikus originalų pirkimo dokumentą (kasos čekį, sąskaitą faktūrą ir pan.). Garantija netaikoma gaminiui, sugadintam vandens ar kito skysčio. Dėl garantinio aptarnavimo kreipkitės į pardavėją.

ATLIEKŲ TVARKYMAS

Nebetinkamo naudoti elektros ar elektronikos prietaiso negalima išmesti kartu su buitinėmis atliekomis. Kad nepakenktumėte aplinkai ir žmonių sveikatai, atiduokite jį į elektros ir elektronikos atliekų surinkimo vietą. Informacijos apie tokias vietas suteiks savivaldybė arba atliekų tvarkymo įmonės.

GAMINTOJAS

Eura-Tech Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 35A, 84-200 Wejherowo, Lenkija, www.elhome.eu. Pagaminta Kinijoje.

Vertimas iš lenkų kalbos. Originalus gamintojo dokumentas: CD-50B8 instrukcja obsługi, 2022/03.

www.dumudetektoriai.eu